

BEROEPSPRODUCT

Kyra Grooten
518325
Toegepaste Psychologie
Hogeschool van Arnhem te Nijmegen
5 maart 2018
In opdracht van: M. Kamping
Organisatie: ROC RijnIJssel
Onder begeleiding van: L. Brouwers

(Bron afbeelding: CIOS Leaders in Sport, z.d.) Leaders in

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
DE ONDERBOUWING	5
BRONNENLIJST	8
HANDLEIDING INTAKEGESPREK VOOR INTAKEDOCENTEN	10

INLEIDING

Het CIOS heeft een groot aantal voortijdige schoolverlaters. Het merendeel van deze schoolverlaters heeft als voornaamste reden gegeven: verkeerde opleidingskeuze. Uit onderzoek van Grooten (2018a) blijkt dat het verhelderen van het opleidings- en beroepsbeeld kan bijdragen aan het maken van een passende opleidingskeuze voor het CIOS. Dit komt ook terug in literatuur, waarin wordt gesteld dat een duidelijk beroepsbeeld de kans op studiesucces vergroot (Meyers & Kuipers, 2008). Het CIOS gaat komend schooljaar de intakeprocedure anders vormgeven en aanvullen met een intakegesprek. Dit wordt vormgegeven als groepsgesprek vanwege het grote aantal aanmeldingen. Het is belangrijk dat aspirant studenten tijdens het intakegesprek bevraagd worden op motivatie voor de opleidingskeuze. Daarnaast is het voor het CIOS ook werkzaam om de voorbereidende vragenlijst en de voorbereidende sportlesopdracht te bespreken (Grooten, 2018a). Dit alles staat in verband met het verhelderen van het beroepsbeeld en het controleren of de motivatie voor de opleiding en/of het beroeps overeenkomt met het beeld dat de student van de opleiding en/of het beroep heeft.

Het doel van deze handleiding voor het intakegesprek is om de intakedocenten concrete handvatten te geven voor het uitvoeren van het intakegesprek op een systematische manier.

Het intakeprotocol is verdeeld in twee onderdelen: de voorbereiding voor de student en een handleiding voor de docent voor het systematisch uitvoeren van het intakegesprek.

Het CIOS implementeert dit protocol middels het bijbehorende implementatieplan (Grooten, 2018b).

Over dit product

Dit product bestaat uit:

- De onderbouwing van de handleiding
- De handleiding intakegesprek voor intakedocenten

De onderbouwing bevat de theoretische onderbouwing van de inrichting van de nieuwe manier van intake. Kennisneming hiervan is niet noodzakelijk om de handleiding te kunnen toepassen.

DE ONDERBOUWING

Zoals in de inleiding is beschreven kan een voorbereidende vragenlijst en sportles opdracht van nut zijn voor het CIOS om een beter beeld te krijgen van de motivatie van aspirant studenten en om het beroepsbeeld te verhelderen.

De Self-Determination theorie stelt, dat motivatie drie basisbehoeftes kent. Deze zijn:

- Autonomie: het gevoel dat iemand zijn eigen gedrag bepaalt en keuzes kan maken.
- Competentie: het gevoel van vertrouwen om eigen capaciteiten te gebruiken en in te zetten om een doel te bereiken.
- Verbondenheid: verbonden zijn en voelen met ander (Ryan & Deci, 2002).

Door de intakeprocedure aan te vullen met het groepsgesprek wordt beoogd aan te sluiten op de drie basisbehoeftes van de Self-Determination theorie. Door hierop aan te sluiten zullen de studenten meer intrinsiek gemotiveerd raken voor het starten met de opleiding (Eikelenboom, 2015; Deci & Ryan, 2014; Ryan & Deci, 2000a, 2000b). Daarnaast houden aspirant studenten bij het oriënteren op studiekeuze rekening met het programma en de vakken die opleidingen aanbieden (Bormans, De Buck & De lange, 2009). Om deze reden wordt er om het beroeps- en opleidingsbeeld te verhelderen tijdens de intakeprocedure maar vooral bij het groepsgesprek zo goed mogelijk aangesloten bij wat er dagelijks op de opleiding gebeurt.

Het intakegesprek wordt als volgt vormgegeven:

- De studenten krijgen een vragenlijst toegestuurd die zij moeten invullen en terugsturen. Die wordt besproken tijdens het intakegesprek.
- De studenten krijgen een opdracht thuisgestuurd die zij moeten uitwerken en moeten terugsturen. In deze opdracht moeten studenten zelf een mini-les voorbereiden. De uitvoering van de voorbereiding van de mini-les wordt besproken tijdens het intakegesprek.
- Het intakegesprek zelf.

Door middel van deze vormgeving van het intakegesprek worden alle leerstijlen van Kolb aangesproken. De doener kan door middel van het voorbereiden van de sportles concreet ervaren wat hij tijdens de opleiding gaat doen. De dromer kan na afloop van het intakegesprek nadenken over alle informatie die hij/zij heeft gekregen en op basis hiervan een mening vormen. De beslisser krijgt door middel van de huiswerk opdracht, beroeps- en opleidingsbeeld verhelderende vragen uit de vragenlijst een oefening waarin hij/zij ideeën in de praktijk (de opdracht) kan uitvoeren. Tot slot wordt de denker aangesproken doordat de lesstof in logische volgorde wordt aangeboden, eerst het maken van de opdrachten en dan het bespreken van de opdrachten. Deze activiteiten leiden voor hem/haar naar het doel, namelijk het verhelderen van het beroepsbeeld (RijnIJssel, z.d.). Er wordt effectiever geleerd en dus beter kennis opgedaan wanneer er wordt aangesloten bij de leerstijlen van aspirant studenten (Wilkens, 2011).

I-1 De vragenlijst

Pagina 8 en 9 geven de vragenlijst weer die de aspirant studenten moeten invullen voor het intakegesprek. Hierin zijn een drietal onderwerpen opgenomen: motivatie, beroeps- en opleidingsbeeld en kwaliteiten versus valkuilen.

Motivatie is te verdelen in intrinsieke- en extrinsieke motivatie. In de vragenlijst worden vragen gesteld met betrekking tot intrinsieke- en extrinsieke motivatie. Hierbij is intrinsieke motivatie de wil om iets te doen of te leren van binnenuit, vanuit interesse of uit vrije wil. Het gaat om het positieve gevoel dat een student overhoudt aan bijvoorbeeld het geven van een sportles of leren van een nieuwe techniek. Dit gaat samen met het gevoel van autonomie, dat leidt tot het competent voelen (Vallerand, 2004). Sporters krijgen een gevoel van tevredenheid door mee te doen aan sportactiviteiten, het leren van nieuwe technieken gerelateerd aan een sport of wanneer zij anders leren op het gebied van sport (Vallerand, 2004). Extrinsieke motivatie gaat om het gedrag dat zich richt op het krijgen van een externe beloning. Hierbij kan je denken aan het behalen van goede cijfers of het krijgen van goedkeuring. Het gaat hierbij om prikkels die de aspirant student vanuit de omgeving ervaart (Ryan & Deci, 2000a).

De meerkeuzevragen uit de voorbereidende vragenlijst zijn gebaseerd op de 'Sport Motivation Scale (hierna SMS)' en op de 'Self-Regulation Questionnaire (hierna SRQ)'. De SMS vraagt naar waarom een sporter zijn/haar sport beoefent. Hierbij wordt er gekeken naar intrinsieke en extrinsieke motivatie. Ook de SRQ vraagt naar intrinsieke- en extrinsieke motivatie. In de vragenlijst voor het CIOS zijn de vragen aangepast naar aspecten van motivatie die belangrijk zijn voor het CIOS. Antwoorden op deze vragen geven het CIOS inzicht in de motivatie van studenten en of dit intrinsieke- of extrinsieke motivatie is. Daarnaast geven de open vragen inzicht in de reden waarom de studenten geschikt denken te zijn voor het CIOS, waarom de keuze is gemaakt voor deze school en of er nog twijfels zijn tussen andere scholen en/of opleidingen. Ook deze vragen geven inzicht in de motivatie van studenten.

Motivatie wordt gezien als belangrijke succesfactor bij het slagen van een opleiding (Van Bindsbergen, 2003). Daarnaast kan een hoge motivatie ook van pas komen als sporter. Een hoge motivatie kan leiden tot een beter uithoudingsvermogen (Vallerand, 2004). *Participer en sport levert fysieke en psychologische voordelen op. Sociale factoren, zoals het gedrag van een coach, heeft invloed op psychologische factoren zoals autonomie. Een mindere mate van autonomie kan leiden tot minder intrinsieke motivatie en drop-out* (Waterman, 2014, p.14). Autonomie is belangrijk voor motivatie van een sporter. Meer autonomie zorgt voor een betere gezondheid en welzijn (Pelletier, Rocchi, Vallerand, Deci & Ryan, 2013). De doelen die studenten nastreven, zoals het verbeteren van prestaties, staan in verband met motivatie. Doelen kunnen een belangrijke bron van motivatie zijn. Motivatie speelt daarom een rol in doelgericht gedrag (Hallink, 2017). Op deze manier sluiten deze vragen niet alleen aan bij motivatie die belangrijk is voor de opleiding, maar ook bij de onderdelen autonomie en competentie van de Self- Determination theorie.

Het tweede deel van de voorbereidende vragenlijst gaat over de ideeën die aankomende studenten hebben over het beroep. Het neerzetten van een duidelijk beroepsbeeld ondersteunt aankomende studenten bij het bewust kiezen van de opleiding. Daarnaast draagt dit bij aan de motivatie van toekomstige studenten. Door het nadenken over het beroep zijn de studenten met het beroepsbeeld bezig. Dit geeft hen inzicht in de beroepsmogelijkheden (Bormans, De Buck & De lange, 2009). Het gaat hierbij net als later in het intakegesprek/groepsgesprek om het verhelderen van het beroepsbeeld en de bijbehorende waarden.

I-2 De opdracht: het voorbereiden van een mini-les

Bijlage 4 geeft de opdracht, het huiswerk, van de sportles weer. Deze opdracht wordt besproken tijdens het intakegesprek. Het voorbereiden van een sportles is effectief om in te zetten omdat het als doel heeft het beroepsbeeld te verhelderen (Marzano & Pickering, 2007).

De opdracht geeft aspirant studenten inzicht in wat een groot deel van de opleiding inhoudt. Aspirant studenten kunnen hierdoor niet alleen iets leren over de inhoud van de opleiding, maar krijgen ook een beeld over de mate waarin de opleiding aansluit bij hun eigen interesses en capaciteiten (Fouarge, Kunn-Nelen & Punt, 2017). De opdracht heeft tot doel het beroeps- en opleidingsbeeld te verhelderen. Deze opdracht is niet bedoeld als en mag niet ingezet worden als selectiemiddel. Er is gekozen om aspirant studenten te laten kiezen uit een beperkt aantal sporten, dit om een te grote spreiding tijdens het intakegesprek te voorkomen. De opdracht is zo vormgegeven dat de student een reëel beeld krijgt van een gewone sportlesvoorbereiding in het onderwijs. De uitwerking vraagt naar onderdelen die studenten tijdens hun studie ook moeten uitwerken. Dit om zo goed mogelijk bij te dragen aan het studiekeuze proces van aspirant studenten (Raad Hoger Onderwijs, 2007). Ook krijgen aspirant studenten hierdoor een beter inzicht in beroepsmogelijkheden (Bormans, De Buck & De Lange, 2009). Het maken van deze opdracht zorgt voor betrokkenheid van de aspirant studenten bij het leren. Indirect verbetert dit ook studievaardigheden, zelfvertrouwen en het gevoel van bekwaamheid van aspirant studenten (Cooper & Valentine, 2001). Dit sluit aan bij de onderdelen autonomie en competentie van de Self-Determination theorie.

I-3 Het intakegesprek

Het intakegesprek wordt door het CIOS vormgegeven als groepsgesprek, er zullen meerdere aspirant studenten samen een gesprek voeren met een intakedocent. Er is door het CIOS gekozen voor een groepsgesprek. Het CIOS heeft ieder jaar tussen de 350 en 450 aanmeldingen, daarom is het onmogelijk om iedere student die zich aanmeldt apart te spreken. Tijdens het intakegesprek zullen de volgende onderdelen besproken worden:

- De vragenlijst: onderdeel motivatie en beroepsbeeld.
- De gemaakte huiswerkopdracht, het voorbereiden/uitwerken van een sportles.
- Het bespreken van het opleidings- en beroepsbeeld.

De motivatie voor de opleidingskeuze komt aan bod tijdens het gesprek, omdat opleidingskeuze een proces is dat te maken heeft met het volhouden van activiteiten en keuzes met betrekking tot de opleiding. In elke situatie bepalen motivatieprocessen welke reactie iemand kiest, het is daarom ook wel een drijfveer of beweegreden (Van Loo en Mak, 2015). In een gesprek zullen eerder motivatieproblemen zichtbaar worden, omdat de student geen tijd heeft om lang na te denken over het formuleren van zijn/haar antwoord. Het is belangrijk om de motivatie van aspirant studenten te begrijpen, omdat je dan zicht krijgt op de beweegredenen (Van Loo en Mak, 2015).

Het bespreken van het beroeps- en opleidingsbeeld in het intakegesprek heeft als doel inzicht te krijgen in het beeld dat aspirant studenten hebben van de opleiding en de beroepsmogelijkheden. Indien blijkt dat er een onjuist beroeps- en opleidingsbeeld bestaat, kan dit tijdens de intake rechtgezet worden, zodat studenten een weloverwogen keuze kunnen maken. Het maken van een weloverwogen studiekeuze is doorslaggevend voor studiesucces (Bormans, De Buck & De Lange, 2009).

Door het bespreken van de opdrachten gaan de aspirant studenten met de intakedocent en elkaar in gesprek. Studiekeuze is een onzeker proces, verbondenheid met studenten die in hetzelfde proces zitten kan zinvol zijn en maakt het proces minder eng. Dit kan er voor zorgen dat studenten meer plezier kunnen ervaren in de opleiding (Verbeeck, Van den Hurk, & Van Loon, 2013). Dit sluit aan bij het onderdeel verbondenheid van de Self-Determination theorie. Door met elkaar in gesprek te gaan wordt het beroeps- en opleidingsbeeld duidelijk en aangevuld met ideeën die andere aspirant studenten hebben, maar zorgt er ook voor dat studenten zich beter op zijn of haar gemak voelen. De intakedocent kan hierdoor niet alleen nagaan of het beeld dat de aspirant studenten hebben klopt, maar het zo nodig ook aanvullen. Wanneer het beroeps- en opleidingsbeeld niet overeenkomt met de werkelijkheid kan de intakedocent achterhalen waar dit beeld vandaan komt en veranderen in het juiste beeld. De aspirant studenten kunnen hier dus iets van leren (De Galan, 2003).

De schaalvragenlijst wordt gebruikt als voor- en nameting. Door het inzetten van deze vraag wordt er gekeken of verduidelijking heeft plaatsgevonden in het beroeps- en opleidingsbeeld. Door het inzetten van de schaalvraag wordt het beeld dat studenten van het beroep en van de opleiding hebben meetbaar gemaakt (Neeleman, 2008). De aspirant studenten zullen de eerste schaalvragenlijst invullen op de voorbereidende vragenlijst en de laatste schaalvragenlijst aan het einde van het intakegesprek.

I-4 De handleiding

De handleiding is ontworpen voor de intakedocenten, zodat zij in staat zijn om het intakegesprek te kunnen uitvoeren. Gestructureerde intakegesprekken bevorderen de betrouwbaarheid (Dijk, 2011a). De gesprekstechnieken en houdingen in de handleiding leveren een bijdrage aan de kwaliteit van informatie die de intakedocent en de aankomende student van elkaar krijgen (Dijk, 2011b). Dit zorgt voor verbondenheid, niet alleen met het beroep, maar ook met de opleiding, medeleerlingen en docenten (Verbeeck, Van den Hurk, & Van Loon, 2013).

Daarnaast wordt er rekening gehouden met inter-observatiebetrouwbaarheid. Dit heeft te maken met de herhaalbaarheid van het gesprek en de mate van overeenkomsten in observaties van verschillende intakedocenten. Om de betrouwbaarheid hiervan te verhogen wordt gebruik gemaakt van een formulier met waarop aangegeven onderwerpen ingevuld moeten worden (bijlage 2). Tot slot krijgen de intakedocenten informatie over observeren en interpreteren om mogelijke fouten te ondervangen (De Bil, 2014).

I-5 Onderbouwing van de handleiding

Bij het tot stand komen van de handleiding zijn er verschillende bronnen gebruikt die bijdragen aan het systematisch en succesvol vormgeven van het intakegesprek. De gesprekstechnieken en houdingen zijn gebaseerd op het boek 'Basisprincipes van communicatie' (Wiertzema & Jansen, 2012). De informatie met betrekking tot het observeren, interpreteren en rapporteren is afkomstig uit 'Observeren registreren rapporteren en interpreteren' (De Bil, 2014). Tot slot zijn de beroeps- en opleidingsbeeld verhelderende informatie, de uitgangspunten en de uitgebreide uitwerking van het intakegesprek afkomstig uit het onderzoek en de bijlage van W. Dijk. Ook is de structuur van de handleiding hierop gebaseerd, omdat deze duidelijk en overzichtelijk is (Dijk, 2011b).

BRONNENLIJST

- De Bil, P. (2014). *Observeren registreren rapporteren en interpreteren* (5de herziene druk). Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen.
- Bormans, R., De Buck, W., & De Lange, T. (2009). De beste opleiding is een persoonlijke keuze. *Th&Ma*, 5, 31-36.
- CIOS Leaders in Sport. (z.d.). *CIOS Arnhem*. Geraadpleegd op 13 januari, van <http://www.cios.nl/cios-werkt-samen/cios-arnhem>
- Cooper, H., & Valentine, J.C. (2001). *Using research to answer practical questions about homework*. *Educational Psychologist*, 36(3), 143-153.
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2002). *Handbook of selfdetermination research*. Rochester, NY: University of Rochester Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2014). *The Importance of Universal Psychological Needs for Understanding Motivation in the Workplace*. In M. Gagné, *Oxford Handbook of Work Engagement, Motivation, and Self-Determination Theory* (pp. 13-32). London: Oxford University Press.
- De Vries-Hallink, M. (2017). *Onderzoek naar de invloed van flipped classroom op de motivatie van MBO-studenten* (Thesis). Aers Hogeschool Wageningen, Wageningen.
- Dijk, W. (2011a). *Oplossingsgericht intakeprotocol om samen met de kandidaat het beroepsbeeld te verhelderen (Masterscriptie)*. Master Gedragsspecialist, Fontys Opleidingscentrum Speciale Onderwijszorg, Tilburg.
- Dijk, W. (2011b). *Handleiding om met behulp van oplossingsgericht gesprekstechnieken samen met de kandidaat het beroepsbeeld te verhelderen (Masterscriptie)*. Master Gedragsspecialist, Fontys Opleidingscentrum Speciale Onderwijszorg, Tilburg.
- Eikelenboom, W. (2015). Self-Determination Theory. In M. C. Ruijters, & R.-J. Simons (red.), *Canon van het leren. 50 concepten en hun grondleggers* (pp. 503-516). Deventer: Vakmedianet.
- Fouarge, D., Kunn-Nelen, A., & Punt, D. (2017). *De rol van arbeidsmarktinformatie in de opleidingskeuze van MBO'ers*. Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, Maastricht University, Maastricht.
- Galan, M. (2015). *Trainen: Een praktijkgids* (3e editie). Amsterdam: Pearson.
- Grooten, K. (2018a). *Implementatieplan*. Toegepaste Psychologie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Nijmegen.
- Grooten, K. (2018b). *Verkeerde opleidingskeuze? Niet nodig! (Scriptie)*. Toegepaste Psychologie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Nijmegen.
- Marzano, R., & Pickering, D. (2007). The Case For and Against Homework. *Educational Leadership*, 64(6), 74-79.

- Meyers, F. & Kuipers, M. (2008). Studieloopbaanbegeleiding in het beroepsonderwijs: volgens, achtervolgen of praten? *Meso*, 28, 17-21.
- Neeleman, M. (2008). Oplossingsgerichte intervisie vergroot professionaliteit. *Jeugd&Co*, 2, 28-42
- Pelletier, L. G., Rocchi, M. A., Vallerand, R. J., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2013). Validation of the revised sport motivation scale (*SMS-II*). *Psychology of Sport and Exercise*, 14(3), 329-341.
- Raad Hoger Onderwijs. (2007). *Flexibilisering van het hoger onderwijs*. Antwerpen: Maklu.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000a). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and new Directions. *Contemporary Educational Psychology* (25), 54-67.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000b). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- RijnIJssel. (z.d.). *Leerstijlen KOLB koppelen aan leerlingprofielen*. Arnhem.
- Vallerand, R.J. (2004). *Intrinsic and extrinsic motivation in sport*. Encyclopedia of applied psychology, 427-435. Geraadpleegd op 3 januari 2018, van <https://ess220.files.wordpress.com/2010/12/vallerand-2004-overview.pdf>
- Van Binsbergen, M.H. (2003) *Motivatatie voor behandeling. Ontwikkeling van behandelmotivatie in een justitiële instelling*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Van Loo, L., & Mak, K. (2015). *Module: Motivatietechnieken*. Geraadpleegd op 4 januari 2018, van <http://kennisbank.hva.nl/document/356010>
- Verbeek, K., Van den Huk, A., & Van Loon, A. (2013). *Verhogen van leerlingmotivatie door leraren*. 's-Hertogenbosch: KPC Groep.
- Waterman, M. (2014). *Bovenlokale van sportaccommodaties: van motivatie naar reisbereidheid* (Masterthesis). Faculteit Geowetenschappen
- Wiertzema, K., & Jansen, P. (2012). *Basisprincipes van communicatie* (3de druk). Amsterdam: Pearson Benelux.
- Wilkens, H. (2011). *Werkvormen aanpassen aan leerstijlen en intelligenties*. Gieten: Expertisecentrum Leermiddelenontwikkeling.

Handleiding intakegesprek voor intakedocenten

Kyra Grooten

INHOUDSOPGAVE HANDLEIDING INTAKEGESPREK VOOR
INTAKEDOCENTEN

INLEIDING	12
HULPBRONNEN	13
INFORMATIE OVER MEERKEUZE VRAGEN	15
SCHEMA INTAKEGESPREK	16
UITGEBREIDE UITWERKING INTAKEGESPREK	17
BIJLAGE 1: DE SCHAALVRAGENLIJST	20
BIJLAGE 2: FORMULIER INTAKEGESPREK	21
BIJLAGE 3: DE VRAGENLIJST	23
BIJLAGE 4: DE SPORTLES OPDRACHT	25

INLEIDING

Deze handleiding is bedoeld voor de intakedocenten van het CIOS die de motivatie voor de opleidingskeuze en het beroeps- en opleidingsbeeld van aspirant studenten gaan beoordelen en verhelderen. Dit gebeurt aan de hand van de voorbereidende vragenlijst, de voorbereidende sportles opdracht en beroeps- en opleidingsbeeld verhelderende vragen. De intakedocent voert met ongeveer 4 à 5 aspirant studenten een gesprek. Dit gesprek heeft de volgende doelen:

- De motivatie van de aspirant studenten bespreken
- Het beroeps- en opleidingsbeeld van de aspirant studenten onderzoeken en zo nodig aanvullen of bijstellen.
- De aspirant student heeft aan het einde van het intakegesprek een duidelijker beeld van de opleiding en het beroep.

In deze handleiding wordt een vaste structuur aangeboden voor het intakegesprek. Daarnaast worden er gesprekstechnieken en -houdingen uitgelegd als ondersteuning tijdens het intakegesprek.

In de bijlage zijn de volgende onderdelen voor studenten te vinden:

- **Bijlage 3: De vragenlijst**
Deze vragenlijst wordt bij studenten toegestuurd. Deze moet geretourneerd worden voor het intakegesprek. Deze vragenlijst wordt besproken tijdens het intakegesprek.
- **Bijlage 4: De sportles opdracht:**
De student moet als huiswerk opdracht een sportles voorbereiden. Ook deze opdracht moet geretourneerd worden voor het intakegesprek en wordt tijdens het intakegesprek besproken.

Daar waar in deze handleiding wordt gesproken over de student, worden zowel de mannelijke als de vrouwelijke student bedoeld.

HULPBRONNEN

Uitgangspunten

Elke student is anders

Elke student is anders, de een weet wat hij/zij wil en de andere is hier nog zoekende in. Het is belangrijk dat er aangesloten wordt bij de behoefte van de student.

Dit vraagt een goed inschattings- en aanpassingsvermogen van de intakedocent. Een student die weet wat hij/zij wil benoemt en vraagt andere dingen dan een student die niet helemaal helder heeft wat hij/zij wil.

Ook is het belangrijk studenten die minder makkelijk het woord pakken het woord te geven, zodat zij niet het gevoel hebben ondergesneeuwd te worden door de andere studenten.

Studenten hebben vaak nog moeite met het stellen van lange termijn doelen

Het is van belang dat de studenten een beeld hebben van de toekomst, wat zij willen na de opleiding/wat zij willen met de opleiding. Het beïnvloeden van lange termijn doelen en/of perspectief heeft een positief effect op de motivatie van studenten.

Gesprekstechnieken

Het stellen van open vragen

Probeer zo veel mogelijk open vragen te stellen, deze geven een blik in het leven van de student en maken dat er een helder beeld kan worden geschetst van de situatie. Daarnaast zorgen open vragen ervoor dat de student zo vrij mogelijk is in het beantwoorden van de vragen en de student zijn verhaal kan vertellen. Dit vergroot ook de betrouwbaarheid van de antwoorden.

Vermijd waarom-vragen

Een waarom-vraag kan het gevoel oproepen dat een student zich verplicht voelt zich te verantwoorden. Probeer vragen te formuleren die starten met een vraagwoord dat begint met een H, zoals hoe en hoezo of andere vraagwoorden die met een W beginnen, zoals wie, wat, wanneer, enzovoorts.

Luisteren, samenvatten en doorvragen (LSD)

Door actief te luisteren wordt de aspirant student uitgenodigd stil te staan bij de eigen situatie. Dit geeft net als samenvatten de aspirant het gevoel dat er naar hem geluisterd wordt. Samenvatten heeft niet alleen een controlerende functie, maar ook een stimulerende en uitdiepende functie. Door middel van een goede samenvatting of door doorvragen kan je bij de student controleren of je goed hebt begrepen wat er is gezegd. Ook stimuleer je de aspirant student zijn antwoord verder aan te vullen.

Motivatie bevragen

Bij het vragen naar motivatie is het van belang dat je als intakedocent laat merken dat je geïnteresseerd bent in het verhaal van de aspirant student. Je nodigt hem als het ware uit om meer te vertellen. Wanneer je belangstelling toont in de motivatie van de aspirant student en je hierop richt, wordt de aspirant student aangemoedigd om zijn motivatie te onderzoeken en er mogelijk dieper op in te gaan.

Houding

Een open lichaamshouding

Een open lichaamshouding geeft de aspirant student een gevoel van vertrouwen en een bereidheid tot samenwerken. Let hierbij op de volgende punten:

- Probeer niet te veel te fronsen.
- Armen niet over elkaar heengeslagen.
- Niet geeuwen of zuchten.
- Een rustig spreektempo aanhouden.

Een open en neutrale luisterhouding

Het is van belang om een neutrale houding te hanteren omdat de betrouwbaarheid van de antwoorden geschaad kunnen worden als de intake docent zijn mening of vermoedens zou uitspreken. Wanneer er verwachtingen van de intake docent zouden doorschemeren kan de student sociaal wenselijke antwoorden gaan geven.

Observeren

Het doel van observeren tijdens het intakegesprek is een duidelijk beeld krijgen van de motivatie en het beroeps- en opleidingsbeeld van de aspirant student. Het gaat hierbij om het bewust en doelgericht waarnemen.

Observatie bias

Hiermee worden de fouten bedoeld die een observator kan maken tijdens het intakegesprek. Als intake docent, observator, neem je je eigen percepties, normen en waarden, vooroordelen en belangstellingen mee. Dit kan ertoe leiden dat bepaald gedrag positiever kan worden gezien dan ander gedrag. Er zijn verschillende oorzaken waarop gelet kan worden:

- Richten van aandacht op een bepaald onderwerp/onderdeel/persoon en niet op anderen.
- Kijken naar de zaken die jezelf belangrijk vindt.
- Bij het omzetten van informatie gebruik maken van eigen associaties en betekenissen.
- De omgeving is van invloed op de manier waarop er geobserveerd wordt.
- De voorgaande gesprekken hebben invloed op de indrukken in het gesprek.
- Persoonlijke omstandigheden.

Interpreteren

Interpreteren gebeurt op basis van de waarnemingen die zijn gedaan. Iedereen interpreteert vanuit een eigen referentiekader. Dit gebeurt bewust of onbewust. Het is belangrijk dat je je als intake docent bewust bent van je eigen referentiekaders. Probeer daarom bij het interpreteren van antwoorden die aspirant studenten geven zo veel mogelijk gebruik te maken van de woorden die zij benoemen en de betekenis die zij er aan geven. Dit om interpretatiefouten te vermijden.

Rapporteren

Er wordt voor het rapporteren van observaties gebruik gemaakt van een rapportageformat, zodat iedereen dezelfde manier van rapporteren hanteert. Dit format staat in bijlage 2.

INFORMATIE OVER DE MEERKEUZEVRAGEN UIT DE VRAGENLIJST VOOR STUDENTEN

De vragenlijst voor de student is te vinden in bijlage 3. Deze uitleg gaat over de meerkeuzevragen die in de vragenlijst staan die de student voor het intakegesprek thuisgestuurd hebben gekregen.

De vragen zijn zo gegroepeerd dat de antwoorden makkelijk af te lezen zijn. De meerkeuze vragen zijn opgedeeld in 3 categorieën:

- Motivatie voor opleiding
- Intrinsiek gemotiveerd voor opleidingskeuze
- Extrinsiek gemotiveerd voor opleidingskeuze

Deel 1

Hierbij gaat het om de opleidingsmotivatie van de student. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 3 en 5 omcirkeld, betekent dit dat de student gemotiveerd is voor de opleiding. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 1 en de 3 omcirkeld, betekent dit dat de student een lage motivatie voor de opleiding heeft. Het kan dan interessant zijn om bij deze student iets dieper in te gaan op de motivatie voor de opleiding tijdens het intakegesprek.

Deel 2

Hierbij worden vragen gesteld die doelen op de intrinsieke motivatie van de student. Door middel van deze vragen wordt onderzocht of de student gemotiveerd is vanuit zichzelf, omdat hij/zij er zelf beter van wordt. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 3 en 5 omcirkeld dan betekent dit dat de student intrinsiek gemotiveerd is. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 1 en de 3 omcirkeld dan betekent dit dat de student niet intrinsiek gemotiveerd is. Dit kan mogelijk bevestigd worden bij deel 3, waar het gaat om extrinsieke motivatie. Het kan dan interessant zijn om tijdens het intakegesprek bij deze student iets dieper in te gaan op de motieven die de student heeft voor het kiezen van de opleiding.

Deel 3

Hierbij worden vragen gesteld die doelen op extrinsieke motivatie. Door middel van deze vragen wordt onderzocht of de student hiervoor kiest omdat hij/zij hiervoor beloond wordt door anderen of omdat anderen dat willen. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 3 en 5 omcirkeld dan betekent dit dat de student extrinsiek gemotiveerd is. Heeft de student een meerderheid van de antwoorden tussen de 1 en de 3 omcirkeld dan betekent dit dat de student niet extrinsiek gemotiveerd is. Dit kan mogelijk een bevestiging zijn van deel 2.

SCHEMA INTAKEGESPREK

Fase	Intakedocent	Aankomende student
A. Kennismaking	Onderdeel A Studenten welkom heten en kort voorstelrondje	Voelt zich welkom
B. Bespreken voorbereidende vragenlijst	Onderdeel B Bespreek met de studenten het onderdeel beroepsbeeld en competenties.	Studenten geven antwoord op de gestelde vragen.
C. Bespreken voorbereide sportles	Onderdeel C Bespreek de lesvoorbereiding met de studenten. Waar mogelijk ook de uitvoering van de sportles.	Studenten geven antwoord op de gestelde vragen.
D. Beroepsbeeld	Onderdeel D Stellen van beroepsbeeld verhelderende vragen.	Beantwoorden van de vragen van de intakedocent.
E. Vragen	Onderdeel E De student krijgt de mogelijkheid om vragen te stellen.	Studenten stellen vragen.
F. Schaalvragenlijst	Onderdeel F Leg de schaalvragenlijst uit en laat de studenten deze invullen. Wanneer er tijd over is kan er gevraagd worden naar de reden van verschuiving van de kruisjes.	Studenten zetten kruisjes per vraag Studenten leggen de betekenis van de gezette kruisjes uit en de verschuiving ten aanzien van het begin van het gesprek.
G. Afsluiting	Onderdeel G De studenten worden bedankt voor hun tijd en moeite.	

UITGEBREIDE UITWERKING EN UITLEG INTAKEGESPREK

A Welkom

- Welkom heten.
- Fijn dat je er bent.
- Stel jezelf kort voor.
- Laat de aspirant studenten zich kort voorstellen, zodat de anderen ook weten met wie ze te maken hebben.

Vragen:

1. Hoe gaat het met je?
2. Weet je waar we het vandaag over gaan hebben?
3. Waar zou jij het over willen hebben in dit gesprek?

B Vorbereidende opdracht: Vragenlijst

De intakedocent bespreekt aan de hand van de voorbereidende vragenlijst (bijlage 3) een aantal antwoorden die de aspirant studenten hebben gegeven. De volgende punten kunnen met de aspirant-studenten besproken worden.

Vragen:

- De vragen omtrent het beroepsbeeld. Vraag de studenten naar wat zij hebben ingevuld.
 - A. Vraag wat de andere studenten hiervan vinden.
 - B. Missen zij iets?
- De vragen omtrent de motivatie van de studenten.
 - C. Kunnen zij de gegeven antwoorden toelichten.

C Vorbereidende opdracht: de mini-les

De intakedocent bespreekt aan de hand van de voorbereide opdracht (bijlage 4) een aantal antwoorden die de aspirant studenten hebben gegeven. De volgende punten kunnen met de aspirant studenten besproken worden:

Vragen:

- Waar liepen de aspirant studenten tegen aan bij het maken van de opdracht?
- Wat ging makkelijk bij het maken van de opdracht?
- Waarom hebben ze voor het uitleggen van deze techniek gekozen?
- Welke materialen denken zij nodig te hebben?
- Hoe willen zij de veiligheid waarborgen?
- Wat vonden de aspirant studenten van het maken van deze opdracht?
- Hadden de aspirant studenten verwacht/wisten zij dat dit soort opdrachten onderdeel uitmaken van de opleiding?

D Beroepsbeeld

Bij de vorige 2 stappen (stap B en C) heeft de intakedocent al een aantal ideeën en meningen gehoord die de aspirant studenten hebben over de opleiding en het beroep. De mogelijkheid bestaat dat er vragen en onderwerpen staan die al bod zijn geweest. Wanneer hier sprake van is, kan de intakedocent een samenvatting geven van wat er besproken en benoemd is. Hier kan aanvulling of bevestiging bij worden gevraagd van de aspirant studenten.

Welk beeld hebben de studenten bij de gekozen opleiding en welke ideeën heeft hij daarbij? Komt het beeld dat de studenten hebben van de gekozen opleiding overeen met de daadwerkelijke opleiding? Deze vragen kunnen helpen bij het verder verhelderen van het beroeps- en opleidingsbeeld van de aspirant studenten. Hierbij kunnen de volgende vragen worden gesteld:

Vragen:

- Wat maakt dat deze opleiding voor jou een goede keuze is?
- Weet je hoe lang de opleiding duurt en welke richtingen/specialisaties je kunt kiezen?
 - Kun je een voorbeeld geven van welke richtingen je kunt kiezen?
 - Welke richting zou jij willen kiezen?
- Hoeveel tijd denk je dat de opleiding je per week kost?
- Wat lijkt je leuk en wat lijkt je minder leuk aan deze opleiding?
- Hoe ben je op het idee gekomen om voor deze opleiding te kiezen?
- Waar wil jij beter in worden tijdens de opleiding?
- Weet je welke gedragskenmerken (hoe je je moet gedragen) belangrijk zijn bij deze opleiding?
- Weet jij welke gedragskenmerken (hoe je je moet gedragen) belangrijk zijn in het werkveld?
- Werk je op dit moment als sportleider of assisteer jij een sportleider? (Denk hierbij aan het lesgeven aan de F-jes op een voetbalclub)
- Kun je uitleggen wat voor werk je wilt doen na deze opleiding?
- Hoe stel jij je voor dat een werkdag voor jou er later uit ziet?
- Wat lijkt je leuk aan dit beroep?
- Wat lijkt je minder leuk aan dit beroep?
- Wat maakt dat je voor het RijnIJssel hebt gekozen?

E Tijd en ruimte voor vragen

Eventueel tijd en ruimte voor vragen die de studenten nog hebben aan de hand van het gesprek, of vragen die de studenten nog hebben over de opleiding.

Vragen:

- Zijn er nog vragen?
- Zijn er nog punten onduidelijk?

F De intakedocent vraagt de studenten de schaalvragenlijst in te vullen

De intakedocent vraagt de studenten de schaalvragenlijst in te vullen, deze staat in de bijlage (bijlage 1). De intakedocent geeft de aspirant studenten uitleg over het schaalvragenformulier. Dit werkt hetzelfde als de schaalvragen van de vragenlijst. Het is de bedoeling dat er een kruisje wordt gezet op de lijn tussen de 2 smiley's waar de aspirant student zich op dit moment bevindt. Waarbij smiley 1 de smiley is waarbij alles onduidelijk is en smiley 10 de smiley is waarbij alles volledig duidelijk is. Daarna vraagt de intakedocent de aspirant studenten dit formulier in te vullen.

Wanneer er nog tijd over is kunnen de volgende vragen worden gesteld:

Vragen:

- Kun je uitleggen waarom het kruisje wel/niet is verschoven ten aanzien van de eerste keer (vragenlijst) dat je deze vraag hebt beantwoord?
 - Ten aanzien van het beroepsbeeld
 - Ten aanzien van het opleidingsbeeld

G Afsluiten

De Intakedocent complimenteert/bedankt de aspirant studenten voor hun openheid, vertrouwen en inzicht.

BIJLAGE 1: DE SCHAALVRAGENLIJST

Zet op elke pijl een kruisje op de plek waar jij nu voor jouw gevoel staat. *Bijvoorbeeld: Heb jij nog geen duidelijk beeld van de opleiding, dan kan het zijn dat het kruisje meer aan de linker kant van de pijl staat. Heb jij wel een duidelijk beeld van de opleiding, dan kan het zijn dat het kruisje meer aan de rechter kant van de pijl staat.*

1.		Opleidingsbeeld Ik weet wat ik kan verwachten van deze opleiding.		10.
1.		Beroepsbeeld Ik heb een duidelijk idee over mijn toekomstig beroep.		10.
1.		Vragen Ik heb de ruimte gekregen om vragen te kunnen stellen.		10.
1.		De opleiding Deze opleiding sluit aan bij wat ik wil.		10.
1.		Algeheel Ik ga met een goed gevoel en een duidelijk beeld naar huis.		10.

BIJLAGE 2: FORMULIER INTAKEGESPREK

Vorbereiding intakegesprek

Indruk Motivatie

	Ja	Nee	Twijfel
<u>Deel 1: meerkeuzevragen</u> De student is gemotiveerd voor de opleiding. Het merendeel van de antwoorden ligt tussen de 3 en 5.			
<u>Deel 2: meerkeuzevragen</u> De student is intrinsiek gemotiveerd voor de opleiding. Het merendeel van de antwoorden ligt tussen de 3 en 5.			
<u>Deel 3: meerkeuzevragen</u> De student is extrinsiek gemotiveerd voor de opleiding. Het merendeel van de antwoorden ligt tussen de 1 en 3.			
<u>Open vragen</u> De student is gemotiveerd voor de opleiding en voor het studeren aan het RijnIjssel.			
<u>Conclusie</u> De student heeft op basis van deze meerkeuze- en open vragen de juiste motivatie voor de opleiding.			

Opmerkingen:

Indruk beroepsbeeld

	Ja	Nee	Twijfel
<u>Open vragen</u> Uit de gegeven antwoorden kan de conclusie getrokken worden dat de student een duidelijk beeld heeft van het beroep/de opleiding.			
<u>Schaalvragen</u> Uit de gegeven antwoorden blijkt dat de student een duidelijk beeld heeft van het beroep en de opleiding.			

Opmerkingen:

Algehele indruk vragenlijst

Opmerkingen:

Vorbereiding opdracht: het voorbereiden van de mini-les

	Ja	Nee	Twijfel
De student heeft zijn best gedaan de opdracht zo goed mogelijk in te vullen.			
De student weet waar hij/zij mee bezig is.			
De opdracht is zo uitgewerkt dat hij is de praktijk zou kunnen slagen.			

Opmerkingen:

Het intakegesprek

	Ja	Nee	Twijfel
De student is gemotiveerd voor de opleiding.			
De student heeft een duidelijk opleidings-beroepsbeeld.			

Opmerkingen:

Bijzonderheden

Algehele indruk van de student

BIJLAGE 3: DE VRAGENLIJST

Het eerste onderdeel van de voorbereiding van het intakegesprek is het invullen van de onderstaande vragenlijst. Stuur de vragenlijst samen met de opdracht op en neem een kopie mee naar het gesprek.

ALGEMEEN	
Naam:	
Geboortedatum:	
Adres:	
Naam en adres huidige school:	
Motivatie	
Beantwoord de volgende vragen door het antwoord te omcirkelen dat het beste bij jou past. Hierbij is 1: Dat klopt niet en 5: Dat klopt precies.	
Ik heb voor deze opleiding gekozen, omdat het werk dat ik er straks mee kan doen mij interesseert.	1 2 3 4 5
Ik heb voor deze opleiding gekozen, omdat de inhoud aansluit bij mijn persoonlijke interesses.	1 2 3 4 5
Ik doe deze opleiding, omdat ik later als sportleider wil werken.	1 2 3 4 5
Ik heb voor deze opleiding gekozen, omdat ik het leuk vind om andere sporten te ontdekken.	1 2 3 4 5
Ik heb voor deze opleiding gekozen, omdat ik graag nog meer nieuwe technieken leer.	1 2 3 4 5
Het voorbereiden van een sportles/sportevenement lijkt mij leuk.	1 2 3 4 5
Het geven van een sportles/sportevenement lijkt mij leuk.	1 2 3 4 5
Ik help graag anderen bij het verbeteren van zijn of haar sportprestaties.	1 2 3 4 5
Ik sport omdat sporten bij mij hoort.	1 2 3 4 5
Ik sport voor de voldoening die ik ervaar als ik mijn vaardigheden verbeter.	1 2 3 4 5
Ik sport, omdat ik me slecht zou voelen als ik geen tijd zou nemen om te sporten.	1 2 3 4 5
Ik sport, omdat het deel uitmaakt van de manier waarop ik mijn leven wil leiden.	1 2 3 4 5
Ik ben gemotiveerd om deze opleiding tot een succes te maken	1 2 3 4 5
Ik verwacht dat het mij gaat lukken de opleiding af te ronden en mijn diploma te halen.	1 2 3 4 5
Ik doe mijn best op school, omdat ik dat wil.	1 2 3 4 5
Ik sport om anderen te laten zien hoe goed ik in mijn sport ben.	1 2 3 4 5
Ik doe mijn best op school, omdat anderen dat willen.	1 2 3 4 5
Ik wil anderen laten zien dat ik in staat ben deze opleiding succesvol af te ronden.	1 2 3 4 5
Mijn belangrijkste doel bij deze opleiding is om een diploma te halen.	1 2 3 4 5
Beroepsbeeld	
Wat waardeer jij aan een goede sportleider?	
Wat mag je van een sportleider verwachten?	
Waaraan merk jij of iemand een goede sportleider is?	

Motivatie

Waarom denk je dat JIJ geschikt bent voor deze opleiding?

Naast de keuze voor de opleiding aan het CIOS, kies je ook voor studeren bij het RijnIJssel. Waarom kies je juist voor deze onderwijsinstelling?

Overweeg je ook nog om bij andere scholen te gaan informeren/studeren? Zo ja: welke? Waar hangt straks jouw definitieve keuze van af?

Misschien twijfel je nog tussen verschillende opleidingen. Zijn er meer studies of beroepen waar je interesse in hebt?

Wat wil je na het behalen van de CIOS diploma gaan doen? Denk hierbij aan een eventuele vervolgopleiding of beroep dat je graag zou willen beoefenen.

Kwaliteiten en valkuilen

Als je kritisch naar jezelf kijkt als toekomstige student. Wat zijn dan jouw kwaliteiten?

Als je kritisch naar jezelf kijkt als toekomstige student. Wat zijn dan jouw valkuilen?

Zet op elke pijl een kruisje op de plek waar jij nu voor jouw gevoel staat. *Bijvoorbeeld: Heb jij nog geen duidelijk beeld van de opleiding, dan kan het zijn dat het kruisje meer aan de linker kant van de pijl staat. Heb jij wel een duidelijk beeld van de opleiding, dan kan het zijn dat het kruisje meer aan de rechter kant van de pijl staat.*

BIJLAGE 4: DE OPDRACHT

Het tweede onderdeel van de voorbereiding van het intakegesprek is het voorbereiden van een mini-les. Let hierbij op dat je een kopie van je uitwerking maakt. Stuur de uitwerking met de vragenlijst terug en neem een kopie mee naar het gesprek.

De volgende punten zijn gegeven:

- De lesgroep bestaat uit minimaal 3 deelnemers en maximaal 5 deelnemers.
- Je hebt beschikking over een halve sportzaal (te vergelijken met een half basketbalveld).
- De les duurt maximaal 10 minuten.

Kies uit een van de onderstaande lesopdrachten:

- Het aanleren van de schaar (voetbal)
- Het aanleren van een handstand (doorrol)
- Het aanleren van een sprongshot (handbal)
- Het aanleren van pushen en stoppen bij hockey

De volgende punten moeten in je lesvoorbereiding voorkomen:

- Welke materialen heb je nodig?
- Veiligheid is een belangrijk onderdeel tijdens het aanleren van een techniek. Waar zou jij op letten bij het aanleren van jouw gekozen techniek?

Op de volgende pagina vind je het formulier dat kan helpen bij het invullen van de vragen.

Succes met de voorbereiding!

Het formulier voor het invullen van de mini-les

Trainingsdeel	Materialen (welke materialen heb jij nodig?)	Hoe bewaak je de veiligheid
Warming-up		
Kern van je training		

Trainingsdeel	De oefenstof (hoe ga je de oefening aanleren?)	Didactische aanwijzingen (welke aanwijzingen ga jij als trainer/coach geven?)
Warming-up		
Kern van je training		